

Minister Finansów

Warszawa, 1 lipca 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź interpelacja nr 10184
Znak sprawy: IF9.054.4.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przekazuję odpowiedź na interpelację dotyczącą stosowania art. 43 ust. 4 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (u.o.p.p.p.f.t.). Interpelacja nr 10184 została zgłoszona przez Pana Posła Dariusza Mateckiego.

I. Treść przedstawionej interpelacji zakłada, że w wskazanym zakresie dyrektywa 2015/849 nakłada na odpowiednie instytucje obowiązane jedynie obowiązek podejmowania działań mających na celu ustalenie, czy nietypowe lub skomplikowane transakcje o dużej wartości są podejrzane.

Tymczasem polski ustawodawca – według argumentów przedstawionych w interpelacji – wymaga od instytucji obowiązanych nie tylko oceny ww. podejrzanych transakcji, ale także wyjaśniania okoliczności ich przeprowadzenia (**art. 43 ust. 4 u.o.p.p.p.f.t.**). Ma to oznaczać rozszerzenie obowiązków ponad wymogi prawa unijnego wynikające z dyrektywy 2015/849, a zatem zdaniem Pana Posła ma to stanowić tzw. nadregulację.

II. W związku z powyższym uprzejmie proszę o wzięcie pod uwagę poniższych odpowiedzi na przedstawione w interpelacji pytania.

Pytanie nr 1. *Czy została przygotowana ustawa deregulacyjna uchylająca lub zmieniająca art. 43 ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w celu usunięcia nadmiarowego obowiązku wyjaśniania okoliczności przeprowadzenia transakcji ?*

Taka ustawa nie została przygotowana. Przeprowadzone analizy wykazały, że w niniejszym przypadku dokonano prawidłowej implementacji właściwego przepisu dyrektywy 2015/849.

Pytanie nr 2. *Czy rząd przeprowadził analizę zgodności tego przepisu z zakresem obowiązków wynikających z Dyrektywy AML oraz ocenę skutków finansowych dla podmiotów objętych ustawą ?*

Taka analiza została przeprowadzona. Zgodnie z art. 18 ust. 2 dyrektywy 2015/849 na podmioty zobowiązane, w przypadku ujawnienia transakcji spełniających przesłanki określone w tym przepisie (transakcji: skomplikowanych; transakcjami o nietypowo dużej wartości; transakcji dokonywanych w nietypowy sposób albo transakcji niemających wyraźnego celu ekonomicznego lub celu zgodnego z prawem) **nałożony został obowiązek przeanalizowania kontekstu i celu takich transakcji.**

Ponadto, dyrektywa 2015/849 (art. 18 ust. 2 ostatni akapit) wskazuje, że w przypadku, gdy transakcje spełniające ww. przesłanki przeprowadzone zostały w ramach stosunków gospodarczych podmiot zobowiązany powinien zwiększyć intensywność i zaostrzyć charakter monitorowania tych stosunków gospodarczych w celu stwierdzenia, czy te transakcje lub działania są podejrzone.

Art. 43 ust. 4 u.o.p.p.f.t. wdraża zatem art. 18 ust. 2 dyrektywy 2015/849. Norma ustawy została sformułowana w sposób prawidłowy z punktu widzenia celu określonego w przywołanym przepisie dyrektywy 2015/849, którym jest właśnie wyjaśnienie okoliczności w jakich „nietypowe” transakcje zostały przeprowadzone. Dopiero wyjaśnienie tych okoliczności może pozwolić instytucji obowiązanej na uznanie (lub wykluczenie), że okoliczności przeprowadzenia transakcji mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a co za tym idzie instytucja obowiązana powinna przekazać GIIF zawiadomienie, o którym mowa w art. 74 u.o.p.p.f.t.

Pytanie nr 3. *Czy rząd planuje dostosowanie przepisów ustawy do minimalnych wymogów unijnych, tak aby usunąć niepotrzebne koszty administracyjne i zwiększyć przewidywalność prawa dla instytucji finansowych ?*

Uprzejmie proszę o zwrócenie uwagi na odpowiedzi przygotowane do pytań nr 1 oraz nr 2. Należy również wskazać, że sformułowania użyte w art. 43 ust. 4 u.o.p.p.f.t. stanowią jedynie doprecyzowanie wymogów dyrektywy 2015/849 i nie można uznać, że generują one nowe, dodatkowe obowiązki dla instytucji obowiązanych. Dodać należy również, że przywołany wymóg określony w art. 18 ust. 2 akapit drugi dyrektywy posługuje się zwrotem „**w szczególności**”, co podkreśla, że mowa jest o otwartym katalogu działań podejmowanych przez podmioty zobowiązane.

Pytanie nr 4. *Czy w ramach projektowanych działań deregulacyjnych przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami sektora bankowego, ubezpieczeniowego i innych instytucji obowiązanych ?*

Generalny Inspektor Informacji Finansowej - pomimo prowadzonego na bieżąco dialogu z organizacjami skupiającymi instytucje obowiązane - nie otrzymał opinii wskazujących na nadmiarowość obowiązku określonego w art. 43 ust. 4 *u.o.p.p.p.f.t.*

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jurand Drop
podsekretarz stanu